

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34046
Nom	El món mediterrani i el món atlàntic en l'edat moderna
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau en Història	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau en Història	28 - El Mundo Mediterráneo y el Mundo Atlántico en la Edad Moderna	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
FRANCH BENAVENT, RICARDO	362 - Història Moderna i Contemporània

RESUM

Aquesta assignatura té un caràcter optatiu, i forma part del mòdul "Enfocament temàtic de la Història", que s'imparteix en el quart curs del Grau en Història. El seu propòsit essencial és oferir als estudiants un coneixement especialitzat del procés d'integració dels dos àmbits geogràfics fonamentals que es diferenciaven en l'Europa de l'edat moderna, examinant el progressiu desplaçament de l'hegemonia cap al nord-oest del continent.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1005 - Grau en Història

- Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi
- Valoració i respecte per la diversitat i la multiculturalitat
- Creativitat
- Aprenentatge autònom
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Coneixement del marc diacrònic general del passat
- Coneixement de la història universal o mundial
- Coneixement i habilitat per a usar mètodes i tècniques d'altres ciències socials i humanes
- Coneixement dels mètodes i problemes de les diferents branques de la investigació històrica: econòmica, social, política, cultural, de gènere, etc.
- Habilitat d'exposar de forma narrativa els resultats de la investigació d'acord amb els cànons crítics de la disciplina

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Amb aquesta assignatura es pretén que l'estudiant adquirisca un coneixement crític i actualitzat del procés d'integració dels dos àmbits geogràfics fonamentals que es diferenciaven en l'Europa de l'edat moderna. L'adquisició d'eixa informació, tant com el procés per assolir-ho, seran instruments per a desenvolupar habilitats de lectura comprensiva, raonament crític i exposició argumentada.

En l'estudi de la matèria es pretén que els alumnes es familiaritzen amb el raonament multicausal i les perspectives comparades. En el procés d'aprenentatge hauran igualment d'utilitzar les diverses eines de recopilació d'informació pròpies dels historiadors.

Els objectius generals que es persegueixen són els següents:

a) De caràcter conceptual:

- Familiarització de l'alumne amb els continguts conceptuals inherents a la matèria.
- Facilitar la comprensió dels grans processos històrics que van donar lloc a la conformació d'un sistema econòmic europeu cada vegada més integrat.
- Implementar un mètode que potencie la síntesi explicativa a partir de la capacitat de seleccionar, jerarquitzar i articular la informació.

b) De caràcter instrumental

- Introducció als procediments heurístics i metodològics de construcció del coneixement històric aplicats als aspectes tractats en la matèria.

c) de caràcter competencial:

- Desenvolupar les competències d'anàlisi, ordenació del coneixement i argumentació, tant a través de la selecció de materials com per mitjà de la discussió i exposició dels resultats assolits en les diferents activitats fetes al llarg del curs.
- Fomentar la capacitat d'autocrítica i superació que potencie la preocupació de l'estudiant per la qualitat del treball personal.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La creixent integració de l'economia europea

- 1.1- Les repúbliques mercantils italianes i l'articulació de l'economia mediterrània.
- 1.2- Els descobriments geogràfics i el triomf de l'Atlàntic.
- 1.3- L'hegemonia de les potències navals del nord-oest d'Europa.

2. La configuració del sistema urbà europeu

- 2.1- El procés d'urbanització en l'Europa moderna
- 2.2- L'abastiment urbà i l'evolució dels sistemes d'intervenció del mercat.
- 2.3- Xarxes urbanes i articulació de l'economia regional.

3. Complementarietat i transformació de les activitats productives.

- 3.1- Tradicionalisme i innovació en el sistema agraris del mediterrani i el Atlàntic.
- 3.2- La reconversió de l'economia mediterrània: de la producció de teles al subministrament de fibres tèxtils.
- 3.3- El creixement manufacturer i la transformació de les estructures productives.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

CLASSES PRESENCIALS: Les classes combinaran les explicacions dels continguts teòrics del programa per part del professor amb l'anàlisi i comentaris pràctics de materials diversos (textos, mapes, documents, etc.) En qualsevol cas, es fomentarà la participació dels alumnes.

PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES: El professor indicarà les lectures pertinents per a l'adequada preparació de les classes teòriques.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS: Els materials necessaris per a la realització dels treballs pràctics s'entregaran amb la antelació suficient perquè els alumnes puguin portar-los a classe ja comentats.

TUTORIES: Els alumnes podran consultar amb el professor en el seu horari d'atenció qualsevol aspecte relacionat amb el desenvolupament de les classes, la realització de treballs individuals o en equip, les lectures fetes i les activitats complementàries.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES: Al llarg del curs s'organitzaran activitats complementàries, a les quals hauran d'assistir els alumnes de forma obligatòria, realitzant posteriorment una memòria de les mateixes que serà sotmesa a avaluació per part del professor.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura en la primera convocatòria s'atindrà al procediment següent:

1) **Examen escrit:** Es realitzarà en la data establida pel centre. Es valorarà el nivell de coneixements dels estudiants d'acord amb els objectius de l'assignatura, així com la correcta expressió escrita (terminologia i exposició), i la capacitat de relació i de raonament. L'examen consistirà en una prova escrita sobre la matèria explicada a classe.

2) **Control de lectura:** Els primers dies d'impartició de l' assignatura s'indicarà el text que els estudiants deuen llegir, i sobre el que es realitzarà un control de lectura en la data acordada a classe.

3) Activitats complementaries:

Al llarg del curs s'organitzaran activitats complementàries, a les quals hauran d'assistir els alumnes de forma obligatòria, realitzant posteriorment una memòria de les mateixes que serà sotmesa a avaluació per part del professor.

El percentatge que cada una de les proves d'avaluació representarà en la nota final de l'assignatura serà el següent:

Examen escrit	70%
Control de lectura	20%
Activitats complementàries	10%
TOTAL	100%

La segona convocatòria de l'avaluació s'atindrà a les especificacions següents:

- 1) Consistirà en un examen final en la data establida pel centre.
- 2) La prova d'esta segona convocatòria comprendrà tota la matèria del programa.
- 3) En el cas de que l'estudiant haja suspès la prova del control de lectura en la primera convocatòria, podrà repetir-la també el mateix dia de l'examen escrit.
- 4) Es mantindrà la qualificació obtinguda per l'estudiant en les activitats complementàries.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- ARDIT, M. Agricultura y crecimiento económico en la Europa Occidental moderna. Madrid, 1992. Ed. Síntesis.

- BRAUDEL, F. El Mediterráneo y el mundo mediterráneo en la época de Felipe II. Madrid, 1976. Ed. Fondo de Cultura Económica.
- BRAUDEL, F. Civilización material, economía y capitalismo (siglos XV-XVIII). Madrid, 1984. Ed. Alianza Editorial.
- CIPOLLA, C.M. Historia económica de la Europa preindustrial. Madrid, 1976. Ed. Revista de Occidente.
- CIPOLLA, C.M. (ed.) Historia económica de Europa. Vol. 2. Siglos XVI y XVII. Vol. 3 La Revolución Industrial. Barcelona, 1979. Ed. Ariel Historia.
- DAVIS, R. La Europa Atlántica desde los descubrimientos hasta la industrialización. Madrid, 1976. Ed. Siglo XXI.
- DU PLESSIS, R. Transiciones al capitalismo en Europa durante la Edad Moderna. Zaragoza, 2001. Ed. Prensas Universitarias de Zaragoza.
- KELLENBENZ, H. El desarrollo económico de la Europa continental (1500-1750). Madrid, 1977. Ed. Siglo XXI.
- KRIEDTE, P. Feudalismo tardío y capital mercantil. Barcelona, 1982. Ed. Crítica.
- KRIEDTE, P. y otros Industrialización antes de la industrialización. Barcelona, 1986. Ed. Crítica.
- LEON, P. (dir) Historia económica y social del mundo. Vol 1. La apertura del mundo. Siglos XIV-XVI. Vol 2. El crecimiento indeciso. 1580-1730. Vol 3. Inercias y revoluciones. 1730-1840. Madrid, 1978. Ed. Encuentro
- MARCOS MARTIN, A. España en los siglos XVI, XVII y XVIII. Economía y sociedad. Barcelona, 2000. Ed. Crítica.
- MISKIMIN, H. A. La economía europea en el Renacimiento tardío. 1460-1600. Madrid, 1981. Ed. Cátedra.
- SLICHER VAN BATH, B.H. Historia agraria de la Europa Occidental, 500-1850. Barcelona, 1974. Ed. Península.
- SCHULTZ, H. Historia económica de Europa, 1500-1800. Artesanos, mercaderes y banqueros. Madrid, 2001. Ed. Siglo XXI.
- VRIES, J. de La economía de Europa en un periodo de crisis. 1600-1750. Madrid, 1979. Ed. Cátedra.
- VRIES, J. de La urbanización de Europa. 1500-1800. Barcelona, 1987. Ed. Crítica.
- WALLERSTEIN, I. El moderno sistema mundial. Vol. 1 La agricultura capitalista y los orígenes de la economía-mundo europea en el siglo XVI. Vol. 2. El mercantilismo y la consolidación de la economía-mundo europea. 1600-1750. Vol. 3 La segunda era de la gran expansión de la economía-mundo capitalista, 1730-1850. Madrid, 1979, 1984 y 1999. Ed. Siglo XXI.
- ZELLER, O. La ciudad moderna. Vol. III de Historia de la Europa urbana (J.L. Pinol, dir.). Valencia, 2010. Ed. PUV.